

INHOUD

	Inleiding	6
1	Mode	8
2	Fotografie.....	10
3	Kunst in de middeleeuwen.....	12
4	Kunst uit de renaissance	14
5	Kunst in de 17 ^e eeuw.....	16
6	Moderne en hedendaagse kunst ..	18
7	Graffiti	20
8	Strips	22
9	Poëzie	24
10	Theater	26
11	Cabaret.....	28
12	Dancemuziek.....	30
13	Architectuur	32
14	Klassieke muziek.....	34
15	Dutch Design.....	36

Deze stoel is ontworpen door Gerrit Rietveld (zie pagina 18).

INLEIDING

Misschien denk je: kunst, daar heb ik niet zoveel mee. Of: ik begrijp niets van kunst. Maar dat is vast niet waar. Want iedereen heeft wat met kunst!

Kunst is namelijk overal. Het is meer dan een schilderij of een beeld. Kunst is ook de muziek die je hoort op de radio. De foto's die je maakt. Een mooi ontworpen vaas. En zelfs dat leuke stripboek! Dus er is altijd wel iets wat je aanspreekt.

In dit boek lees je over verschillende kunstvormen. En waarschijnlijk kom je er dan achter dat je veel meer met kunst hebt dan je dacht!

Wil je meer weten? Kijk dan eens op kunstgeschiedenis.jouwweb.nl.

1 MODE

Misschien herken je het wel. Je staat voor je klerenkast en denkt: die broek kan echt niet meer. Die is zo ouderwets. Dat is niet zo gek. Want mode verandert ontzettend snel. Wat het ene jaar nog in is, is het volgende jaar al weer uit.

Mensen hebben altijd kleding gedragen. De eerste kleren waren huiden van dieren. Toch waren mensen ook toen al een beetje met mode bezig. Elke stam had bijvoorbeeld zijn eigen kleding. Zo kon je zien bij welke stam iemand hoorde.

Arm en rijk

Echte mode ontstond pas in de middeleeuwen. Rijke mensen bepaalden de mode. Ze droegen dure en gedurfde kleren. Zo lieten ze zien dat ze veel geld hadden. Arme mensen konden niet meedoen. Die hadden er geen geld voor. Toch vonden ze een oplossing. Ze gingen de dure kleren namaken. Daarom kochten de rijke mensen weer snel nieuwe kleding. En zo veranderde de mode elke keer. Eigenlijk gaat het nog steeds zo.

Ontwerpers

Kleding wordt al eeuwen bedacht door modeontwerpers. Bekende ontwerpers van nu zijn Yves Saint Laurant, Christian Dior en Karl Lagerfeld. Nieuwe kleding is voor het eerst te zien tijdens modeshows. Modellen showen de ontwerpen. Die kleding kunnen wij niet betalen. Een jurk kost soms tienduizenden euro's. Maar fabrikanten nemen de ideeën van de ontwerpers over. En zij maken er dan betaalbare mode van.

Artiesten

Ook bekende artiesten bepalen wat in de mode is. Zo maakte zangeres Jennifer Lopez een paar jaar geleden het topje weer populair. Ze droeg het in een videoclip. Daardoor gingen veel meisjes ook een topje dragen. Daarom maken ontwerpers graag kleding voor bekende mensen. Of artiesten beginnen gewoon een eigen kledinglijn. Zoals zangeres Beyoncé. En rapper Kanye West.

Viktor en Rolf

De meeste modeontwerpers wonen in Frankrijk of Italië. Dat zijn echte modelanden. Maar ook in Nederland zijn grote modeontwerpers. Zoals het duo Viktor en Rolf. Zij maken opvallende, gekke kleren. En laten bijvoorbeeld hun modellen op klompen een modeshow doen.

MODE KOMT WEER TERUG

Modeontwerpers laten zich vaak inspireren door mode van vroeger. In de jaren '80 waren leggings, strakke spijkerbroeken en gympen in de mode. Nu is dat ook weer in. Want mode komt vaak weer terug. Gooi je kleren dus niet weg. Want het is vast over een poos weer helemaal hip!

Er zijn vaak tentoonstellingen over mode. Je vindt ze op de agenda van museumtijdschrift.nl

VRAGEN OVER MODE

Vraag 1

Hoe zagen de allereerste kleren eruit?

Vraag 2

Mode verandert snel. Dat is begonnen in de middeleeuwen. Waarom?

Vraag 3

Waarom dragen de meeste mensen geen kleding van bekende ontwerpers?

Vraag 4

Waarom is het niet verstandig om je oude kleding weg te gooien?

---

2 FOTOGRAFIE

Met mobieltjes en digitale camera's maken we elke dag miljoenen foto's. Het is moeilijk voor te stellen dat je vroeger naar een schilder moest als je een afbeelding van iets of iemand wilde! Toch is dat niet eens zo heel lang geleden.

Vanaf de 18^e eeuw gebruikten schilders vaak een 'camera obscura'. Dat is een doos met een klein gaatje en een lens. Als ze licht door het gaatje lieten schijnen, konden ze beelden projecteren. Op een schildersdoek bijvoorbeeld. Ze konden het beeld dan overtrekken met verf.

Lichtgevoelige plaat

In 1826 maakte de Fransman Joseph Niépce de allereerste foto ter wereld. Hij gebruikte een camera obscura. Hij projecteerde het beeld alleen niet op een doek. Maar op een speciale, lichtgevoelige metalen plaat, met daarop een chemische stof. Na acht uur projecteren stond het uitzicht vanuit zijn werkkamer in de plaat gebrand. Een afbeelding van een paar huizen en een perenboom. Deze allereerste foto is bewaard gebleven.

Fotostudio

Ongeveer twintig jaar na de uitvinding van Niépce kwamen er echte camera's. In alle grote steden openden fotostudio's hun deuren. Hier lieten mensen massaal foto's van zichzelf maken. Vroeger was een portret iets voor de rijken. Alleen zij konden een dure schilder of beeldhouwer betalen. Maar door de komst van de foto had bijna iedereen een familieportret aan de muur!

Kunst?

Fotografie werd in de 19^e eeuw niet gezien als kunst, meer als techniek. Veel schilders en beeldhouwers vonden het maar niks. Ze voelden zich bedreigd. Want ze hadden minder werk. In 1861 was er zelfs een rechtszaak over de vraag of fotografie een vorm van kunst is. De rechter zei dat een foto ook een kunstwerk kan zijn.

Fotomuseum

Dat fotografie inderdaad kunst kan zijn, zie je als je naar een fotomuseum gaat. In Amsterdam, Rotterdam en Den Haag zijn fotomusea. Hier zijn regelmatig exposities van beroemde fotografen. Zoals in het Fotomuseum Den Haag: fotomuseumdenhaag.nl. En Foam Fotografiemuseum in Amsterdam: foam.nl.

Wil je meer weten over fotografie? Kijk dan op fotografie.nl

VRAGEN OVER FOTOGRAFIE

Vraag 1

Hoe werkt de camera obscura?

Vraag 2

Wat stond er op de allereerste foto die ooit gemaakt is?

Vraag 3

Wanneer openen de eerste fotostudio's hun deuren?

Vraag 4

Waarom zagen schilders en beeldhouwers niets in fotografie?
